

**PROCEDURY
DOTYCZĄCE ZAPEWNIENIA
BEZPIECZNEGO POBYTU DZIECI
W PRZEDSZKOLU NR 36 W POZNANIU**

SPIS TREŚCI

Wstęp	2
1. Procedury postępowania nauczycieli przedszkola w sytuacjach kryzysowych	4
2. Odpowiedzialność prawna nauczyciela, opiekuna, wychow. dzieci wg stanu prawnego na dzień 20 października 2011 r.	18
3. Narażenie dziecka na niebezpieczeństwo	20
4. Instrukcja bezpieczeństwa dzieci podczas wycieczek organizowanych przez Przedszkole.	21
5. Kryzys w Przedszkolu Nr 36 w Poznaniu SZYBKIE REAGOWANIE	21
6. Organizacja Ewakuacji	23
7. Wyznaczenie i przeszkolenie osoby odpowiedzialnej za udzielanie pierwszej pomocy przedmedycznej w Przedszkolu	27

Bezpieczeństwo dzieci przebywających w przedszkolu jest bardzo ważne ponieważ bezpieczne dziecko to dziecko szczęśliwe , wesole i ufne .

Bezpieczeństwo dziecka to najważniejsza zasada w przedszkolu Bezpieczne dziecko , to spokojny , pełen ufności rodzic który powierza nam swoje dzieci .

Bezpieczne dziecko , to bezpieczny , spokojny nauczyciel i dyrektor .

Bezpieczeństwo i zdrowie wychowanków jest jednym ze statutowych celów i zadań przedszkola.

Dyrektor przedszkola ma obowiązek zadbać o bezpieczny i zdrowy pobyt dzieci w przedszkolu poprzez stosowne procedury, które wskażą sposób działania w sytuacjach kryzysowych.

Bezpieczeństwo sprowadzić można do dwóch istotnych spraw:

* kreowania postawy stałej czujności,

* dokładnej analizy napływających informacji.

Procedury mogą być zmieniane nawet w ciągu roku, jeżeli okaże się, że pojawiły się nowe okoliczności i nowy typ zagrożenia.

Koszty zapobiegania niebezpiecznym zjawiskom są zawsze mniejsze od ceny jaką można zapłacić za zaniechanie działania i lekceważenie problemu.

Poprawa stanu bezpieczeństwa, w większości przypadków, nie wiąże się najczęściej z dodatkowymi wydatkami. Wiąże się natomiast z **wdrożeniem** właściwych postaw, kultury

bezpieczeństwa, właściwego **stylu myślenia i działania**, np. umiejętności oglądania sytuacji z wielu perspektyw.

„W tworzenie bezpieczeństwa” – należy włączyć wszystkich pracowników.

Podstawy prawne dotyczące zapewnienia bezpieczeństwa w przedszkolu przez dyrektora przedszkola

- **Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997** Tekst Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej ogłoszono w Dz. U. 2009 r. poz.946
- **Ustawa o systemie oświaty z dnia 14 grudnia 2016 r. r. (Dz. U. z 2022 poz.2230)**
- **Rozporządzenie MENiS z dnia 31 grudnia 2002 r. (Dz. U. 2020 poz. 1604) w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. 2020 poz. 1604)**
- **Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych (Dz.U. 1991 Nr 120, poz. 526)**
- **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. z 2019 poz 320) zobowiązuje do szczegółowego rozpracowania zasad BHP w szkole, w tym np.: regulaminów, procedur, itd.**

Ponadto Ustawa Kodeks Pracy

- **Art. 237(4) §1.** Pracodawca jest obowiązany zaznajamiać pracowników z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy dotyczącymi wykonywanych przez nich prac.
 - §2. Pracodawca jest obowiązany wydawać szczegółowe instrukcje i wskazówki dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowiskach pracy.
 - §3. Pracownik jest obowiązany potwierdzić na piśmie zapoznanie się z przepisami oraz zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy.
- **Art. 304. §1.** Pracodawca jest obowiązany zapewnić bezpieczne i higieniczne warunki pracy, o których mowa w art. 207 §2, osobom fizycznym wykonującym pracę na innej podstawie niż stosunek pracy w zakładzie pracy lub w miejscu wyznaczonym przez pracodawcę, dotyczy to, np. nauczycieli zajęć dodatkowych – rytmiki itp.

1. Procedury postępowania nauczycieli przedszkola w sytuacjach kryzysowych

PROCEDURA I

dotycząca bezpieczeństwa dzieci podczas ich pobytu w Przedszkolu Nr 36 opracowana do warunków organizacyjnych, lokalowych, personalnych konkretnego przedszkola.

1. Przedszkole sprawuje opiekę nad dziećmi, dostosowując metody i sposoby oddziaływań do wieku dziecka i jego możliwości rozwojowych, potrzeb środowiska z uwzględnieniem istniejących warunków lokalowych, a w szczególności zapewnia bezpośrednią i stałą opiekę nad dziećmi w czasie pobytu w placówce oraz w trakcie zajęć poza jej terenem.
2. Nauczyciel musi być świadomy odpowiedzialności za życie i zdrowie dzieci, jaka na nim spoczywa. Troska o pełne bezpieczeństwo wychowanków powinna być priorytetem wszelkich jego działań.
3. Nauczyciel musi mieć świadomość, że odpowiada za zdrowie i życie dzieci, a w przypadku ich narażenia poniesie za to pełną odpowiedzialność dyscyplinarną i karną.
4. Przedszkole zapewnia dzieciom pełne poczucie bezpieczeństwa – zarówno pod względem fizycznym jak i psychicznym, za to poczucie bezpieczeństwa również odpowiada nauczyciel.
5. Przedszkole w swoich działaniach stosuje obowiązujące przepisy BHP i ppoż., które są określone w Instrukcji „Bezpieczeństwa pożarowego dla budynku Przedszkola nr 36”
6. Dzieci są przyprowadzane do przedszkola od godziny 6.00 przez rodziców bądź inne osoby upoważnione przez rodziców. Rodzice są poinformowani o sposobie przyprowadzania i odbierania dziecka z przedszkola. Obowiązuje zasada, że rodzice przy wejściu do przedszkola powierzają opiekę nad dzieckiem pani pomocy, która sprawuje dyżur. Dzieciom młodszym (czyli z grup: 1,2,3) pomaga rozbierać się w szatni danego oddziału i przekazuje nauczycielce, która pracuje zgodnie z ustalonym harmonogramem. Dzieci starsze (czyli z grup na piętrze: 4,5,6,7,8) przechodzą samodzielnie do szatni danego oddziału i pod nadzorem pomocy nauczyciela udają się do sali oddziału, wyznaczonej harmonogramem danego oddziału. Dyżur w szatni pełni pani pomoc w godz. od 7.00 do 8.30 i od 14.00 do 17.00. O godz. 8.30 drzwi wejściowe są zablokowane, a wejście do przedszkola możliwe jest tylko przy użyciu dzwonka.
W pierwszym miesiącu danego roku szkolnego rodzice dzieci 3-letnich oraz zgodnie z potrzebą rodzice dzieci starszych, które rozpoczęły naukę w przedszkolu, mogą wejść do szatni i wówczas oni odprowadzają dziecko do danego oddziału.
7. Punktualnie o godz. 6.00 czynny jest dyżurujący oddział pod nadzorem nauczycielki.
Dzieci rozchodzą się do swoich sal pod opieką nauczycieli. Do tego czasu, czyli do

godz. 7.00 obowiązuje zasada, że nauczycielki które w danym dniu rozpoczynają zgodnie z harmonogramem pracy są odpowiedzialne za bezpieczeństwo, zdrowie i życie dzieci z innych oddziałów do momentu jak nie przyjdzie nauczycielka która rozpoczyna pracę w godz. późniejszych. Od określonej godziny w tygodniowym harmonogramie pracy nauczycielka przejmuje swoją grupę i odchodzi do swojej sali. Analogicznie jest popołudniu w momencie, gdy pracę kończy dany oddział.

8. Dzieci są objęte ciągłym dozorem i opieką, nie mogą być pozostawione bez opieki dorosłych nawet na sekundę.
9. Odbiór dzieci z przedszkola jest możliwy wyłącznie przez rodziców lub inne pełnoletnie osoby przez nich upoważnione (pisemne oświadczenie jest składane na początku roku szkolnego wraz z podaniem numeru dokumentu tożsamości osoby upoważnionej).
10. Odbiór dzieci odbywa się przy użyciu domofonu, który umożliwia nauczycielce identyfikację osoby odbierającej dziecko. Dziecko opuszcza salę i zostaje odprowadzone do wejścia/wyjścia z przedszkola, w którym to miejscu pełni dyżur pomoc nauczyciela i oczekujący rodzic/opiekun. Z terenu przedszkolnego (ogrodu) można pozwolić dziecku odejść dopiero wtedy, gdy rodzic dotarł na miejsce pobytu oddziału.
11. Nauczyciel powinien wiedzieć kto odbiera dziecko z przedszkola.
12. Od rana są organizowane zajęcia i zabawy, aby dzieci mogły spędzać czas atrakcyjnie, aktywnie a przede wszystkim bezpiecznie.
13. Dzieciom, które już weszły do sali, nie wolno podczas dnia wychodzić z niej samowolnie, bez pozwolenia i dozoru. Nie wolno im też samowolnie wychodzić z budynku przedszkola. Dziecko przez cały czas powinno być otoczone opieką nauczyciela lub upoważnionego przez niego lub dyrektora pracownika przedszkola, sprawującego w danym momencie opiekę nad dziećmi.
14. Podczas zabaw dowolnych w sali zwraca się uwagę na zgodną i bezpieczną zabawę dzieci, zgodne korzystanie ze wspólnych zabawek i ucy dzielenia się nimi.
15. Nauczyciele obserwują dzieci podczas zabaw, kierują zabawą lub ją inspirują, ewentualnie ingerują w konflikty między dziećmi, jeśli te nie są w stanie ich rozwiązać. W czasie zabaw dowolnych nauczyciel zwraca przede wszystkim uwagę na bezpieczeństwo dzieci, odpowiada za stan zabawek i sprzętu, którym bawią się dzieci.
16. Nauczyciel ustala wspólnie z dziećmi zasady i normy obowiązujące w grupie, wdraża dzieci systematycznie do zgodnej zabawy, do przestrzegania zasad zgodnego współżycia z rówieśnikami, uczestniczy w zabawach dzieci. Zapoznaje dzieci i ich rodziców z systemem kar i nagród obowiązujących w danej grupie.
17. Nauczyciel stara się nie prowadzić rozmów z innymi osobami podczas zabaw dzieci. Jego uwaga powinna być skupiona wyłącznie na podopiecznych. Nauczyciel powinien mieć świadomość, jakie mogą być konsekwencje jego nieuwagi.

18. Podczas pobytu dzieci na terenie przedszkolnym od pierwszych dni września uczy się dzieci korzystania z urządzeń terenowych zgodnie z zasadami bezpieczeństwa. Ustala się normy i zasady korzystania z tego sprzętu.
19. Nauczyciel idąc z dziećmi do szatni w celu wyjścia i ubrania dzieci na wycieczkę, spacer itp., w szatni przelicza je i przekazuje grupę pod opiekę pomocy nauczyciela. Idzie po swoje osobiste rzeczy do pomieszczenia socjalnego a następnie udaje się do szatni. Nauczyciel przebywa zawsze w szatni razem z dziećmi.
20. Podczas pobytu dzieci na terenie przedszkolnym od pierwszych dni września uczy się dzieci korzystania z urządzeń terenowych zgodnie z zasadami bezpieczeństwa. Ustala się normy i zasady korzystania z tego sprzętu.
21. Codziennie rano pracownik gospodarczy (konserwator, ogrodnik) ma obowiązek sprawdzić, czy urządzenia ogrodowe są sprawne i nie stanowią żadnego zagrożenia dla zdrowia i życia dzieci. Musi mieć świadomość odpowiedzialności za należyte wykonanie tego obowiązku.
Nie zwalnia to jednak nauczyciela z obowiązku sprawdzenia sprzętu, z którego korzystają jego dzieci.
22. W czasie pobytu dzieci w ogrodzie przedszkolnym nie przewiduje się możliwości gromadzenia nauczycielek w jednym miejscu. Nauczyciele powinni być w bezpośrednim kontakcie ze swoimi dziećmi i przebywać w miejscach największych zagrożeń.
23. Podczas pobytu dzieci w ogrodzie uczestniczy wraz z nauczycielką, pomoc nauczyciela.
24. Podczas zabaw nie wolno dzieciom oddalać się samowolnie z terenu. Dzieci wracają z terenu kolumną prowadzoną przez nauczyciela. Po ustawieniu podopiecznych w kolumnę nauczyciel powinien każdorazowo sprawdzić, czy wszystkie dzieci będące w danym dniu w jego grupie znajdują się w kolumnie.
25. Podczas zajęć obowiązkowych zawsze należy przemyśleć organizacyjnie, tok ćwiczeń ruchowych, przebieg zabawy pod kątem bezpieczeństwa dzieci. Nauczyciel musi przewidywać ewentualne zagrożenia i im przeciwdziałać.
26. Obowiązuje harmonogram imienny, dzienny i godzinowy pracowników przedszkola, którzy zabezpieczają główne wejście do przedszkola. Pracownik dyżurujący przy wejściu głównym do przedszkola monitoruje „ruch” dzieci i dorosłych, którzy wchodzą głównym wejściem oraz ruch dzieci na głównym korytarzu. W razie zauważenia czegoś niepokojącego, natychmiast powiadamia innych współpracowników. Nie wolno pracownikom opuszczać miejsca dyżuru pod groźbą służbowych sankcji. Wykaz „dyżurów” znajduje się w wyznaczonym miejscu.
27. Każdy pracownik przedszkola zobowiązany jest o sprawdzanie zabezpieczeń drzwi, okien, bram w trakcie swojej pracy oraz zabezpieczenie dostępu dzieci do środków chemicznych.

28. Każde wyjście nauczyciela z grupą poza teren przedszkola wpisywane jest do zeszytu wyjść z podaniem miejsca i celu wyjścia, (są to tzw. wycieczki w ramach ścieżek programowych).

Organizacja wycieczek wyjazdowych odbywa się na podstawie pisemnej zgody rodziców na udział dziecka w wycieczce. Przed wyjazdem nauczyciel powinien przygotować pisemną listę dzieci i opiekunów oraz sporządzić kartę wycieczki. Opiekunowi i kierownik wycieczki powinni podpisać, że biorą odpowiedzialność za wymienione na liście dzieci podczas wycieczki. Należy pamiętać, że rodzice nie mogą brać odpowiedzialności, ponieważ nie byli w tym celu przeszkoleni. Odpowiedzialność ponoszą tylko pracownicy przedszkola.

29. Planowanie, organizacja i przebieg wycieczek powinny być zgodne z obowiązującym w przedszkolu regulaminem wycieczek.

30. Nauczyciele mają ściśle wyznaczone godziny pracy z dziećmi. Obowiązkiem nauczyciela jest punktualne przychodzenie do pracy; nie jest dopuszczalne spóźnianie się. Nauczyciel ma obowiązek zgłosić dyrekcji fakt spóźnienia do pracy i podać jego przyczynę.

31. Nauczycielowi nie wolno pozostawić dzieci w grupie bez opieki, gdy nie ma jeszcze zmiennika. W takiej sytuacji dyrektor ma prawo polecić nauczycielowi pozostanie w grupie.

Polecenie dyrektora jest dla nauczyciela obowiązujące.

32. Nie wolno podczas pracy z dziećmi zostawić ani na chwilę grupy samej. Gdy nauczyciel musi wyjść, np. do telefonu, toalety, grupą powinna zająć się osoba z obsługi grupy (pomoc nauczyciela) lub inny pracownik przedszkola. Nauczyciel powinien ograniczyć swoją nieobecność do minimum.

33. W razie wystąpienia wypadku dziecka na terenie przedszkola lub poza nim nauczyciel jest obowiązany:

* zapewnić udzielenie pierwszej pomocy przedmedycznej a w razie konieczności wezwać pogotowie ratunkowe;

* zabezpieczyć pozostałe dzieci w grupie, podjąć środki zapobiegawcze (w stosunku do dzieci, nauczycieli czy pozostałych pracowników przedszkola);

34. Rodzice są zobowiązani do odebrania dziecka do czasu zamknięcia przedszkola.

35. W sytuacji, gdy rodzic prawny opiekun nie zgłosi się po dziecko po upływie czasu pracy przedszkola nauczyciel ma obowiązek powiadomić o tym telefonicznie rodziców dziecka.

W przypadku, gdy pod wskazanymi numerami telefonów praca, dom nie można uzyskać informacji o miejscu pobytu rodziców prawnych opiekunów, nauczyciel oczekuje z dzieckiem w placówce przedszkolnej.

36. Życzenie rodziców dotyczące nieodbierania dziecka przez jednego z rodziców musi być potwierdzone przez orzeczenie sądowe. Odbieranie dziecka przez osoby, dni i godziny

wskazane w orzeczeniach sądowych są dla nauczyciela wiążące. W przypadkach, gdy rodzice nie mogą porozumieć się w sprawie odbioru dziecka i nie realizują wskazań sądowych, dyrektor przedszkola lub dyżurujący nauczyciel powiadamia policję.

37. Dzieci powinny być przyprowadzane do przedszkola od godziny otwarcia, czyli od 6.00 do 8.30, a odbierane od 14.00 do 17.00, tj. do czasu zamknięcia placówki. Inne godziny przyprowadzania i odbierania dziecka z przedszkola rodzic zobowiązany jest uzgodnić z wychowawcą grupy.
38. Dziecko przyprowadzone do przedszkola musi być zdrowe, a w przypadku zachorowania dziecka w czasie pobytu w przedszkolu rodzic zobowiązany jest do odebrania dziecka. W sytuacjach infekcji, chorób skórnych, zakaźnych dziecko nie może uczęszczać do przedszkola do czasu całkowitego wyleczenia. Rodzic zobowiązany jest do przedstawienia zdolności dziecka do przedszkola od lekarza, po przebytych chorobach zakaźnych.
39. Do przedszkola dzieci nie przenoszą zabawek, komórek innych niebezpiecznych przedmiotów.
40. W przedszkolu będą robione zdjęcia z różnych okazji. Rodzice na początku roku szkolnego, podpisują stosowne deklaracje.
41. Decyzję o noszeniu przez dziecko kolczyków w przedszkolu podpisują rodzice.
42. Nauczyciele nie mają prawa podawać dzieciom żadnych lekarstw.
43. Przedszkole nie pośredniczy w rocznym ubezpieczeniu dzieci od następstw nieszczęśliwych wypadków. Leży to w gestii rodzica.

PROCEDURA II

dotyczy przypadku, gdy wychowawca podejrzewa, że dziecko z przedszkola odbiera rodzic(opiekun prawny) będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków

NAUCZYCIEL

1. Powiadamia dyrektora placówki.
2. Nie wydaje dziecka i jednocześnie zawiadamia o tym fakcie innego dorosłego członka rodziny, bądź kolejną osobę upoważnioną w karcie zgłoszenia, którą zobowiązuje do niezwłocznego odebrania dziecka z przedszkola.

W przypadku, gdy rodzice/opiekunowie odmówią odebrania dziecka z przedszkola lub w przypadku przedłużającej się nieobecności rodziców (po godz. 17.30) opiekę nad dzieckiem przejmuje nauczyciel pracujący do godziny 17.30. Nauczyciel powiadamia dyrektora placówki i może po konsultacji z najbliższą jednostką Policji podjąć decyzję o dalszych krokach.

4. Po rozeznaniu przez Policję sytuacji domowej dziecka – sprawdzeniu czy rodzice przebywają w domu dyrektor może:

a) podjąć decyzję, że wychowawca może odprowadzić dziecko do domu (jeżeli są rodzice to dziecko zostaje pod opieką rodziców);

b) gdy nie ma rodziców w domu wspólnie z Policją podejmuje decyzję dotyczącą dalszego postępowania w danej sytuacji (np. zabrania dziecka do pogotowia opiekuńczego, czyli tzw. placówki interwencyjnej).

c) przeprowadzenie rozmowy z rodzicami w celu wyjaśnienia zaistniałej sytuacji oraz zobowiązanie ich do przestrzegania regulaminu przedszkola.

- Nauczyciel sporządza notatkę służbową z zaistniałego zdarzenia po zakończeniu działań interwencyjnych i przekazuje ją dyrektorowi przedszkola. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których rodzic (opiekun prawny odbierający dziecko z przedszkola) znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków, to wychowawca może rozpoznać sytuację domową i rodzinną dziecka i jeżeli zachodzi taka konieczność powiadomienia o tym fakcie dyrektora i policję (specjalistę ds. nieletnich) – celem rozeznania sytuacji domowej i rodzinnej dziecka a następnie powiadamia sąd rodzinny.

PROCEDURA III

dotyczy przypadku gdy dziecko z przedszkola jest odbierane przez osobę niepełnoletnią, wychowawca powinien podjąć następujące kroki:

NAUCZYCIEL

- Nie wydaje dziecka.
- Powiadamia o tym fakcie dyrektora placówki.
- Kontaktuje się z rodzicami lub osobą uprawnioną – wskazaną przez rodziców celem wyjaśnienia zaistniałej sytuacji.
- Wspólnie z rodzicami lub osobą uprawnioną ustala dalsze kroki postępowania – uzgadnia, kto odbierze dziecko z przedszkola. Jeżeli jest to osoba pełnoletnia, która nie widnieje na liście osób upoważnionych do odbierania dziecka – przedkłada upoważnienie podpisane przez rodziców (opiekunów), legitymuje się dokumentem potwierdzającym tożsamość.
- Nauczyciel sprawdza, czy dane są zgodne z uzyskanymi wcześniej przez telefon. W przypadku, gdy nie można nawiązać kontaktu z rodzicami lub osobą uprawnioną dyrektor może – patrz punkt 4 procedury II.
- Nauczyciel przeprowadza rozmowę z rodzicami w celu wyjaśnienia zaistniałej sytuacji oraz zobowiązuje ich do przestrzegania regulaminu przedszkola. Sporządza notatkę służbową z zaistniałego zdarzenia po zakończeniu działań interwencyjnych i przekazuje ją dyrektorowi przedszkola.

PROCEDURA IV

dotyczy przypadku gdy rodzic/opiekun prawny notorycznie odbiera dziecko z przedszkola po godzinach urzędowania placówki, wychowawca powinien podjąć następujące kroki:

NAUCZYCIEL

- Powiadamia o tym fakcie dyrektora placówki lub zastępcę dyrektora.
- Dokumentuje powyższy przypadek w formie notatki służbowej i przekazuje ją dyrektorowi przedszkola.
- W przypadku nieodebrania dziecka do godziny zamknięcia przedszkola nauczycielka przedstawia rodzicowi do podpisu kartę odbioru dziecka wpisując faktyczną godzinę przybycia rodzica. Za każdą rozpoczętą godzinę zgodnie z umową w sprawie korzystania z usług publicznego przedszkola prowadzonego przez Miasto Poznań rodzic uiszcza dodatkową ustaloną kwotę przy najbliższym rachunku za pobyt dziecka w przedszkolu. Nauczycielka rejestruje godzinę zastępstw doraźnych w danym dniu.

DYREKTOR PLACÓWKI

- Wzywa na rozmowę wyjaśniającą rodzica/prawnego opiekuna, który łamie ustalone zasady odbierania dziecka z przedszkola, powiadamia go o konsekwencjach takiego zachowania. Zobowiązuje go do podporządkowania się im.
- Ustala wspólnie z rodzicami zasady dalszego przebywania dziecka w przedszkolu. W przypadku gdy rodzice/opiekunowie nadal odbierają dziecko z przedszkola po godzinach urzędowania dyrektor placówki może rozwiązać umowę świadczenia usług przedszkolnych za nieprzestrzeganie postanowień Statutu Przedszkola. Dyrektor może też zwrócić się do najbliższej jednostki policji o rozpoznanie sytuacji rodzinnej dziecka, a w następnej kolejności powiadamia Sąd Rejonowy w Poznaniu.

PROCEDURA V

dotyczy przypadku gdy wychowawca otrzymuje informacje, że istnieje sytuacja, w której dziecko pozostawione jest w domu bez opieki, zaniebane powinien podjąć następujące kroki:

NAUCZYCIEL

- Powiadamia osobę zgłaszającą ten fakt, która przekazuje informację o możliwości powiadomienia odpowiednich instytucji (prawnych lub pozaprawnych).
- Jeżeli osoba powiadamiająca nie chce podejmować działań osobiście powiadamia dyrektora placówki o zaistniałej sytuacji i sporządza notatkę służbową. Dyrektor wspólnie z nauczycielką może podjąć następujące kroki:
 - Rozmowa z rodzicami i wskazanie instytucji pomocowych
 - Przeprowadza wizytę domową celem określenia sytuacji rodzinnej dziecka; zwraca się do najbliższej jednostki policji z prośbą o rozeznanie w sytuacji rodzinnej i domowej dziecka;
 - W przypadku, gdy nadal sytuacja nie ulega zmianie powiadamiana zostaje najbliższa jednostka policji celem wyjaśnienia, a następnie powiadomienie kieruje się do sądu rodzinnego. W przedszkolu gromadzona jest dokumentacja z podejmowanych działań.

PROCEDURA VI

dotyczy przypadku gdy wychowawca znajduje na terenie przedszkola niebezpieczne przedmioty i rzeczy powinien podjąć następujące kroki:

NAUCZYCIEL

- Podejmuje działania uniemożliwiające dzieciom kontakt z niebezpiecznymi przedmiotami lub środkami.
- Zachowując środki ostrożności zabezpiecza przedmioty i rzeczy przed dostępem do nich osób niepowołanych.
- Jeżeli są to przedmioty przyniesione przez dziecko, przeprowadza z rodzicami rozmowę celem zobowiązania ich do dokładniejszego pilnowania i sprawdzania co dziecko zabiera z domu do przedszkola.
- Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora przedszkola.
- Sporządza notatkę służbową z zaistniałego zdarzenia po zakończeniu działań interwencyjnych.
- W celu wyeliminowania ponownego wystąpienia zagrożenia należy przeprowadzić wspólnie z radą pedagogiczną analizę zaistniałych zdarzeń i wprowadzić środki zapobiegawcze. W przypadku niemożności usunięcia zagrożenia należy wyprowadzić dzieci, powiadomić dyrektora i odpowiednie służby (straż pożarną, policję). W trakcie prowadzenia akcji przez w/w służby podporządkować się kierującą akcją.

PROCEDURA VII

dotyczy przypadku gdy na terenie przedszkola zdarzy się dziecku nieszczęśliwy wypadek wychowawca powinien podjąć następujące kroki:

Podczas lekkich obrażeń (otarcia, skaleczenia)

NAUCZYCIELE I POZNOSTLI PRACOWNICY PRZEDSZKOLA posiadającą kurs I pomocy przedmedycznej:

- Udziela dziecku doraźnej pomocy przedmedycznej, zabezpiecza grupę.
- Powiadamia rodziców, opiekunów dziecka o okolicznościach powstania obrażeń.
- Powiadamia o zdarzeniu nauczycielkę zmienniczkę.

Podczas poważnego wypadku

NAUCZYCIEL

- Udziela dziecku doraźnej pomocy przedmedycznej, zabezpiecza grupę, podejmuje środki zapobiegawcze w stosunku do dzieci, nauczycieli czy pozostałych pracowników przedszkola.
- Powiadamia dyrektora placówki.
- Niezwłocznie powiadamia rodziców lub prawnych opiekunów o nieszczęśliwym wypadku.
- Gdy zdarzenie nie zagraża życiu dziecka i nie wymaga natychmiastowej interwencji lekarskiej wspólnie z rodzicami ustala dalsze kroki postępowania (postępuje zgodnie z sugestią rodziców). Jeżeli zdarzenie zagraża życiu dziecka i wymaga natychmiastowej interwencji lekarskiej wzywa Pogotowie Ratunkowe i powiadamia Dyrektora Przedszkola.

- Powiadamia o zdarzeniu nauczycielkę zmienniczkę.
- Sporządza notatkę służbową, w której opisuje przebieg zdarzenia.

DYREKTOR zawiadamia:

- Rodziców (opiekunów) poszkodowanego.
- Pracownika służby bezpieczeństwa i higieny pracy.
- Społecznego inspektora pracy.
- Organ prowadzący przedszkole.
- Radę Rodziców.
- O wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym dyrektor zawiadamia niezwłocznie prokuratora i kuratora oświaty, a w przypadku zatrucia państwowego inspektora sanitarnego.

PROCEDURA VIII

W przypadku, gdy dziecko samowolnie opuściło teren przedszkola nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

- Powiadomić o zaginięciu dziecka innych pracowników.
- Stworzyć warunki, w których nie będzie zagrożone życie i zdrowie dzieci pozostałych w grupie.
- Powiadomić dyrektora lub zastępcę dyrektora przedszkola.
- Podjąć akcję poszukiwawczą na terenie przedszkola i poza terenem rozdzielając zadania innym pracownikom.
- Akcja musi być przeprowadzona sprawnie i szybko.
- W momencie znalezienia dziecka należy udzielić pomoc pedagogiczną ewentualnie, gdy zachodzi taka potrzeba udzielić pomoc przedmedyczną lub wezwać lekarza, pogotowie.
- Dyrektor lub zastępca dyrektora przedszkola powiadamia rodziców dziecka.
- Dyrektor lub zastępca dyrektora uruchomi procedurę związaną z wyjaśnieniem zdarzenia i zebrania materiałów i dowodów i podejmie odpowiednie kroki.
- W przypadku nie odnalezienia dziecka, gdy nie ma dyrektora i zastępcy dyrektora na placówce, nauczyciel natychmiast powiadamia policję.
- Zawiadomić o tym fakcie dyrektora lub zastępcę dyrektora przedszkola oraz rodziców/opiekunów dziecka.
- Złożyć zeznanie dyrektorowi lub zastępcy dyrektora przedszkola.
- Pozostać do dyspozycji policji.
- Dyrektor lub zastępca dyrektora powiadamia o tym fakcie Kuratora Oświaty, jako organ nadzorujący przedszkole.

PROCEDURA IX

W przypadku uzyskania informacji, że dziecko, jest pod wpływem alkoholu lub innych środków, jest odurzone, jest podejrzenie molestowania seksualnego lub objawy pobicia bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji,

NAUCZYCIEL

powinien podjąć następujące kroki:

- Przekazać uzyskaną informację dyrektorowi lub zastępcy dyrektora przedszkola.
- Nauczyciel wzywa do przedszkola rodziców (prawnych opiekunów) dziecka i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje rodziców bezwzględnie do szczególnego nadzoru. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.
- Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do przedszkola, a nadal wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor przedszkola pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję (specjalistę ds. nieletnich).
- Podobnie, w sytuacji gdy przedszkole wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie, spotkania z pedagogiem, psychologiem itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor przedszkola powiadamia sąd rodzinny lub policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

PROCEDURA X

W przypadku, gdy nauczyciel znajdujący się na terenie przedszkola znajdzie substancję przypominającą wyglądem narkotyku, powinien podjąć następujące kroki:

- Nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.
- Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora przedszkola, wzywa policję.
- Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

PROCEDURA XI

W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że dziecko posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyku, powinien podjąć następujące kroki:

- Nauczyciel w obecności innej osoby (pracownika przedszkola) zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych.
- O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora przedszkola oraz rodziców/opiekunów dziecka i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.

- Bezzwłocznie powiadamia policję, a całe zdarzenia nauczyciel dokumentuje sporządzając możliwie dokładną notatkę wraz ze swoimi spostrzeżeniami.

UWAGA!

- Zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii – w Polsce karalne jest:
 - posiadanie każdej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych;
 - wprowadzanie do obrotu środków odurzających;
 - udzielanie innej osobie, ułatwianie lub umożliwianie ich użycia oraz nakłanianie do użycia;
 - wytwarzanie i przetwarzanie środków odurzających.
- W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez dziecko, które nie ukończyło 17 lat, należy zawiadomić policję lub sąd rodzinny.
- W przypadku znalezienia na terenie przedszkola broni, materiałów wybuchowych, innych niebezpiecznych substancji lub przedmiotów, należy zapewnić bezpieczeństwo przebywającym na terenie przedszkola osobom, uniemożliwić dostęp osób postronnych do tych przedmiotów i wezwać policję – tel. 997 lub 112.

PROCEDURA XII

Postępowanie nauczyciela (innych pracowników przedszkola) w przypadku stwierdzenia aktu przemocy i agresji wobec dziecka i ze strony dziecka

Przemoc to zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie przeciw innej osobie, naruszające jej prawa i dobra osobiste (do nietykalności fizycznej, godności, szacunku powodujące cierpienie i szkody); ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary.

- Nie musi wiązać się z fizycznymi obrażeniami.
- Przemoc fizyczna – bicie, kopanie, popychanie, niszczenie rzeczy, plucie itp.
- Przemoc słowna – przezywanie, wyśmiewanie, poniżanie, grożenie, obmawianie, szantażowanie itp.
- Przemoc bez słów i kontaktu fizycznego – miny, wrogie gesty, izolowanie, manipulowanie związkami.

Agresja w psychologii oznacza skłonności do zachowań agresywnych, ataku, trudności kontrolowania negatywnych popędów i impulsów skierowanych przeciwko innym ludziom, sytuacjom, poglądom. Często występuje w sytuacji grupowej, jako działanie imitacyjne (naśladowcze), będące wyrazem dostosowania się do wymagań i zasad, obowiązujących np. w grupie rówieśniczej lub subkulturze. Agresja może przybierać różne formy: od aktów fizycznych, jak przemoc czy gwałt w rozmaitych (indywidualnych lub grupowych) postaciach, do bardziej subtelnych zachowań, m.in. krzyku, agresji słownej, złośliwości zachowania, mimiki czy gestykulacji.

Ogólne zasady

W każdym przypadku, gdy dziecko jest świadkiem wypadku, pobicia, agresywnego zachowania bądź innego zdarzenia sprzecznego z normami i zasadami obowiązującymi na

terenie przedszkola natychmiast zgłasza zaistnienie danego faktu najbliższej znajdującej się osobie dorosłej:

- pracownikowi przedszkola
- nauczycielowi
- dyrektorowi przedszkola

W sytuacjach objętych procedurami dziecko ma obowiązek podporządkować się do poleceń wszystkich pracowników przedszkola.

1) Procedura zachowania się w przypadku czynu o stosunkowo niskiej szkodliwości (np. celowe popchnięcie, kopnięcie, wyzywanie):

Pracownik przedszkola

1. Zdecydowanie i stanowczo, nie wdając się w dyskusje, całkowite przerwanie negatywnych zachowań sprawcy wobec ofiary.
2. Rozdzielenie stron.
3. Ustalenie granic: niedopuszczenie do przejawów agresji wobec siebie jako osoby interweniującej.
4. Ocena zagrożenia i podjęcie decyzji o rodzaju interwencji.
5. Rozmowa z dzieckiem – zwrócenie uwagi na jego niewłaściwe zachowanie.
6. Zgłoszenie zaistniałego zdarzenia nauczycielce.

Nauczyciel

1. Rozmowa z dziećmi w grupie.
 2. Gdy dane zdarzenie powtórzy się kilkakrotnie – upomnienie dziecka i odpowiedni zapis w kartach obserwacji.
 3. Gdy dziecko nadal nie reaguje na upomnienie – poinformowanie rodziców o zaistniałym fakcie; poinformowanie dyrektora przedszkola.
- 2) Procedura zachowania się w przypadku czynu o dużej szkodliwości (np. stworzenie zagrożenia dla życia i zdrowia siebie lub innych, uszkodzenie ciała itp.):

Pracownik przedszkola

1. Zdecydowanie, stanowczo słownie, nie wdając się w dyskusje, całkowite przerwanie negatywnych zachowań sprawcy wobec ofiary.
2. Rozdzielenie stron.
3. Ustalenie granic: nie dopuszczenie do przejawów agresji wobec siebie jako osoby interweniującej.
4. Ocena zagrożenia i podjęcie decyzji o rodzaju dalszej interwencji.
5. Udzielenie pierwszej pomocy ofierze zdarzenia i zabezpieczenie miejsca zdarzenia.
6. Wezwanie pomocy medycznej w razie konieczności.
7. Wezwanie nauczyciela (w przypadku jego nieobecności dyrektora przedszkola) rozpoczęcie procedury wobec sprawcy zdarzenia.

Nauczyciel

1. Powiadomienie dyrekcji o zaistniałym zdarzeniu.
2. Powiadomienie rodziców sprawcy i ofiary zaistniałego zdarzenia.
3. Rozmowa indywidualna ze sprawcą zdarzenia – poinformowanie go o poważnym naruszeniu obowiązujących zasad, poinformowanie o dalszym toku postępowania.

Zadania Dyrektora przedszkola

1. Wezwanie rodziców – powiadomienie ich o zaistniałym fakcie.
2. Ustalenie okoliczności zdarzenia – wysłuchanie stron.
3. W przypadku poważnego wykroczenia – wezwanie rodziców, ewentualnie policji.
4. Upomnienie rodziców dziecka o zachowaniu i działaniach negatywnych dziecka mających charakter zagrażający życiu i zdrowiu innych – odpowiedni zapis poprzez notatkę służbową.
5. W przypadku okaleczeń lub innego uszczerbku na zdrowiu u ofiary agresji udzielenie pomocy przedmedycznej.
6. Nauczyciel przeprowadza rozmowę interwencyjną z uczestnikami zdarzenia oraz sporządza notatkę, dotyczącą okoliczności zdarzenia.
7. W sytuacjach zagrażających życiu i zdrowiu dzieci dyrektor lub upoważniony pracownik powiadamia policję oraz wzywa pogotowie ratunkowe.

PROCEDURA XIII

Postępowanie nauczyciela (innych pracowników przedszkola) w przypadku zauważenia osoby obcej na terenie przedszkola:

Przez osobę „obcą” na terenie przedszkola rozumie się osobę, która:

- nie jest rodzicem dziecka
- nie jest pracownikiem przedszkola
- nie jest osobą zaproszoną przez dyrekcję przedszkola, bądź przez nauczyciela lub uprawnionego pracownika przedszkola i która swoim zachowaniem w wyraźny sposób narusza zasady i normy współżycia społecznego bądź też winny sposób stanowi zagrożenie dla porządku na terenie przedszkola oraz bezpieczeństwa dzieci lub innych osób przebywających na terenie przedszkola

W przypadku obecności osoby obcej nauczyciel:

1. Ustala powody obecności oraz zachowanie osoby postronnej w przedszkolu poprzez obserwację i rozmowę z nią.
2. W przypadku powstania wątpliwości lub ujawnienia niepokojących zachowań z jej strony niezwłocznie informuje dyrektora przedszkola i wspólnie z nim podejmuje mediacje w celu nakłonienia tej osoby do jasnego określenia celu swojego pobytu lub też opuszczenia terenu przedszkola.

3. W przypadkach drastycznych niezwłocznie powiadamia służbę ochrony lub policję i jednocześnie podejmuje działania, mające na celu zabezpieczenie dzieci i pracowników przed skutkami tych zachowań.

Metody współpracy przedszkola z policją

- W ramach długofalowej pracy profilaktyczno-wychowawczej przedszkole i policja utrzymują stałą, bieżącą współpracę w zakresie profilaktyki zagrożeń.
- Koordynatorami współpracy powinni być: nauczyciel lub wyznaczony przez dyrektora pracownik przedszkola
- Do współpracy z przedszkolem zobowiązany jest także dzielnicowy, w rejonie którego znajduje się przedszkole.
- Pracownicy przedszkola wyznaczeni do współpracy z policją oraz dzielnicowi powinni wspólnie ustalić wzajemnie zasady kontaktu, by móc na bieżąco wymieniać informacje i rozwiązywać problemy związane z bezpieczeństwem i dobrem dzieci.

W ramach współpracy policji z przedszkolem organizuje się:

- spotkania tematyczne dzieci z udziałem policjantów m.in. na temat odpowiedzialności, zasad bezpieczeństwa, zachowań ryzykownych oraz sposobów unikania zagrożeń,
- informowanie policji o zdarzeniach na terenie przedszkola wypełniających znamiona przestępstwa, stanowiących zagrożenie dla życia i zdrowia dziecka oraz przejawach demoralizacji dzieci,
- udzielanie przez policję pomocy przedszkolu w rozwiązywaniu trudnych, mogących mieć podłoże przestępcze problemów, które zaistniały na terenie przedszkola,
- wspólny – przedszkola i policji – udział w lokalnych programach profilaktycznych związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa dzieciom oraz zapobieganiem demoralizacji i przestępczości nieletnich.

UWAGA:

- Policja powinna być wzywana do przedszkola w sytuacjach gdy wyczerpane zostaną środki możliwe do zastosowania przez przedszkole w określonej sytuacji, w których obecność policji jest konieczna.
- Każda, dotycząca dzieci wizyta policjanta w przedszkolu, powinna być wcześniej zasygnalizowana dyrektorowi lub uzgodniona z innym pracownikiem przedszkola.

3. Odpowiedzialność prawna nauczyciela, opiekuna, wychowawcy

Nowelizacja zapisów w ustawie o systemie oświaty oraz ustawie Karta Nauczyciela, uszczegółowiły odpowiedzialność dyrektora placówki oświatowej i nauczyciela zatrudnionego w tej placówce.

Od poziomu wiedzy w zakresie sprawowania bezpiecznej opieki w trakcie realizacji formy edukacyjnej w zajęciach przedszkolnych i pozapredszkolnych zależy bezpieczeństwo dzieci biorących udział w zajęciach. Staranne i sumienne wykonywanie obowiązków, dokładnie przemyślanych, ma na celu zapobieganie powstawaniu sytuacji narażenia na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia dziecka. Za stworzenie warunków bezpieczeństwa w placówce odpowiedzialny jest dyrektor. Zakres odpowiedzialności określają takie dokumenty, jak:

- ustawa o systemie oświaty,
 - ustawa Karta Nauczyciela,
 - rozporządzenie o bezpieczeństwie zajęć,
 - rozporządzenie o rekreacji ruchowej
 - rozporządzenie o turystyce szkolnej.
- Pojęcie bezpieczeństwa w placówce w wyżej wymienionych aktach prawnych, nie odnosi się tylko do pojęcia bhp, ale oznacza szerszy zasięg działań, przede wszystkim działań profilaktycznych, zapobiegających na etapie tworzenia dokumentów organizacyjnych placówki. Są to: statut przedszkola i dokumenty około-statutowe w postaci regulaminów, instrukcji, procedur i zarządzeń.
 - Dyrektor, jako jedyna osoba reprezentująca przedszkole na zewnątrz, ma obowiązek posiłkować się, dla wsparcia swoich działań w zakresie bezpieczeństwa życia i zdrowia dzieci i nauczycieli, aktami prawnymi pozaszkolnymi. Polega to na uwzględnianiu zapisów w nich zawartych, mających na celu ochronę życia i zdrowia dzieci znajdujących się na terenie przedszkola.
 - Aby podołać nałożonym obowiązkom, wynikającym z wyżej cytowanych aktów prawnych, dyrektor zatrudnia kadrę pedagogiczną, z odpowiednimi kwalifikacjami i nadaje im odpowiednie kompetencje w zakresie realizowania misji przedszkola i jej zadań.
 - Każdy nauczyciel, zatrudniony w danej placówce, ma obowiązek zapewnienia, pozostawionym jego opiece dzieciom bezpieczeństwa, chroniąc je przed zagrożeniami, tak, aby nie dopuścić do narażenia na utratę zdrowia lub życia.
 - Niedochowanie obowiązków, w przypadku dyrektora – ustawowych, w przypadku nauczycieli – statutowych i regulaminowych, może skutkować odpowiedzialnością karną, dyscyplinarną, a także odpowiedzialnością cywilną.
 - Aby uświadomić stopień odpowiedzialności nauczycieli, należy stwierdzić, że nie musi nastąpić zaistnienie faktu utraty zdrowia lub życia wskutek niewłaściwych działań lub

niewłaściwie prowadzonej opieki w czasie realizacji formy pedagogicznej, aby ponosić odpowiedzialność i zostać skazanym, zgodnie z kodeksem karnym. Przepisy te należą do tzw. przestępstw formalnych. Z reguły naruszenie art. 160 powstaje w związku z art. 210 lub w związku z art. 211 kodeksu karnego.

- Art. 160 kodeksu karnego przewiduje odpowiedzialność karną opiekuna, który świadomie naraża osobę powierzoną opiece, na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo znacznego uszczerbku na zdrowiu.
- Opiekun chce, lub godzi się na to, że swoim działaniem lub zaniechaniem doprowadza do sytuacji, w której osobie powierzonej jego opiece, grozi bezpośrednie niebezpieczeństwo.
- Przykładowo, prowadzenie zajęć przedszkolnych w pomieszczeniu, obiektach nieprzystosowanych oraz niezwyfikowanych, tym samym niedopuszczonych do użytkownika (korytarz przedszkolny, łazienka, biura, kuchnia itp.).

Można powiedzieć, że czyn z art. 160 kodeksu karnego, występuje wtedy, kiedy sprawca doprowadza do sytuacji utraty życia lub rozstroju zdrowia podopiecznego.

- Dyrektor placówki, powierzając nauczycielowi prowadzenie zajęć, tym samym powierza sprawowanie bezpiecznej opieki nad dziećmi uczestniczącymi w tych zajęciach.
- Nauczyciel–opiekun jest zobowiązany do starannego sprawdzenia pomieszczeń, sprzętów, przyrządów, przyborów, przed rozpoczęciem zajęć. A tym samym wyeliminowania przesłanek do powstania zagrożenia.
- Metodyka prowadzenia zajęć dydaktyczno-wychowawczych powinna być zgodna z zatwierdzonym programem nauczania. Program nauczania nie powinien wykraczać poza ministerialne podstawy programowe na danym etapie edukacji i poziomie nauczania.
- Nauczyciel–opiekun, któremu powierzono grupę dzieci do 15 roku życia jest osobą, na którą nałożono obowiązek troszczenia się o małoletniego. Natomiast obowiązek szczególnej troski nałożony jest na osoby, którym powierzono pod opiekę małoletnich do 13 roku życia.
- W znaczeniu prawnym oznacza to pełną odpowiedzialność opiekuna za każdy czyn niedozwolony małoletniego.
- Ustawodawca kodeksu karnego, jak również zapisy ustawy o systemie oświaty i ustawy Karta Nauczyciela, ustanawiają ochronę dobra powierzonych dzieci i młodzieży do lat 18, w tym szczególnie podkreśla się obowiązek sprawowania ciągłej opieki nad małoletnimi do lat 15. Za czyn niedozwolony, który wyczerpuje znamiona art. 210 kodeksu karnego, uznaje się porzucenie (lub pozostawienie) osoby małoletniej, choćby na chwilę, bez opieki.
- Rozróżnić można działalność sprawcy umyślną lub nieumyślną. Działalność umyślna, to świadome działanie (mimo ciągłego obowiązku opieki), niesprawowanie opieki lub porzucenie podopiecznego w stosunku, do którego nauczyciel opiekun jest obowiązany sprawować bezpieczny nadzór. Dla zaistnienia tego przestępstwa nie jest konieczne, aby zaistniał stan niebezpieczeństwa utraty zdrowia lub życia przez dziecko.

- Dyrektor i nauczyciel, poprzez zapisy ustawowe (ustawy o systemie oświaty i Karta Nauczyciela) oraz w powiązaniu z art. 220 i 222 kodeksu karnego, mają obowiązek ścisłej współpracy na warunkach ustalonych przez dyrektora przedszkola, zapisanych w statucie przedszkola, w zakresie pełnego bezpieczeństwa dzieci.
- Szczególnie na uwagę zasługują zapisy w ustawie o systemie oświaty i Karta Nauczyciela w art. 12 i 63. Nauczyciel, z racji pełnienia obowiązków służbowych, korzysta z prawa do ochrony, takiej samej, jak funkcjonariusz publiczny. Ale treść zapisów art. 12 i 63 nakłada dosyć szczegółowe obowiązki zachowania i postępowania przez osoby pełniące funkcje publiczne.
- W obecnej sytuacji realizacja zadań służbowych przez nauczyciela, jako osoby sprawującej państwowe funkcje publiczne, jest obwarowana pewnymi nakazami. Należy szczególną uwagę zwrócić na takie formy, jak: uprawnienia, pełnienie obowiązków, podjęcie działań lub ich zaniechanie.
- Dyrektor jest zobowiązany do rozliczania nauczyciela z powierzonych obowiązków.
- Należy podkreślić, że nowelizacja zapisów ustawowych wniosła pewien standard bezpieczeństwa prawnego dla osób pełniących funkcje publiczne, ale też nałożyła standard wymagań wobec tych osób. Przykładowo, naruszenie norm może być potraktowane wtedy, jeżeli jest zaniechanie wykonania pewnych obowiązków lub ich opieszale wykonywanie albo niezgodne z regulaminem, dopuszczanie się uchybień regulaminowych, itp.
- Oprócz odpowiedzialności dyscyplinarnej, czyny te są zagrożone odpowiedzialnością karną i cywilną.
- Niewiedza i nieznajomość przepisów nie może być przyczyną niestaranego wykonywania zadań lub zaniechania działań. Zatem nauczyciel–opiekun jest zobowiązany do podnoszenia swoich umiejętności, kwalifikacji oraz wiedzy w zakresie znajomości obowiązujących przepisów prawa w sferze wykonywanych zadań opiekuna–nauczyciela jako funkcjonariusza publicznego.

3. Narażenie dziecka na niebezpieczeństwo

Ustawa Kodeks karny z 6 czerwca 1997 r. (Dz. U. Dz. U. z 2022 r. poz. 1138, 1726, 1855.)

Art.160.

§1. Kto naraża człowieka na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§2. Jeżeli na sprawcy ciąży obowiązek opieki nad osobą narażoną na niebezpieczeństwo, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§3. Jeżeli sprawca czynu określonego w §1 lub 2 działa nieumyślnie, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

§4. Nie podlega karze za przestępstwo określone w §1-3 sprawca, który dobrowolnie uchylił grożące niebezpieczeństwo.

§5. Ściganie przestępstwa określonego w §3 następuje na wniosek pokrzywdzonego.

Art.162.

§1. Kto człowiekowi znajdującemu się w położeniu grożącym bezpośrednim niebezpieczeństwem utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu nie udziela pomocy, mogąc jej udzielić bez narażenia siebie lub innej osoby na niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§2. Nie popełnia przestępstwa, kto nie udziela pomocy, do której jest konieczne poddanie się zabiegowi lekarskiemu albo w warunkach, w których możliwa jest niezwłoczna pomoc ze strony instytucji lub osoby do tego powołanej.

Ustawa Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2021 r. poz. 2008, 2052, 2269, 2328 oraz z 2022r. poz. 1726, 1768.)

Art.89.

Kto, mając obowiązek opieki lub nadzoru nad małoletnim do lat 7, dopuszcza do przebywania małoletniego na drodze publicznej lub na torach pojazdu szynowego, podlega karze grzywny albo karze nagany.

Art.106.

Kto, mając obowiązek opieki lub nadzoru nad małoletnim do lat 7 albo nad inną osobą niezdolną rozpoznać lub obronić się przed niebezpieczeństwem, dopuszcza do jej przebywania w okolicznościach niebezpiecznych dla zdrowia człowieka, podlega karze grzywny albo karze nagany.

4. Instrukcja bezpieczeństwa dzieci podczas wycieczek organizowanych przez przedszkole

Bezpieczeństwo dzieci podczas wycieczek organizowanych przez przedszkole ujęte jest w Regulaminie wycieczek organizowanych w Przedszkolu Nr 36

5. Kryzys w Przedszkolu Nr 36 w Poznaniu

SZYBKIE REAGOWANIE

I. WYKAZ NIEZBĘDNYCH TELEFONÓW

PODMIOT NR TELEFONU – Przedszkola nr 36 w Poznaniu - 61-677-10-01

Telefony alarmowe

Pogotowie Ratunkowe _____	999
Straż Pożarna _____	998
Policja _____	997
Numer alarmowy z tel. komórkowego _____	112
Straż Miejska _____	986

Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego_____ 61 854 99 00, 61 854 99 00,
61 854 99 10, 61 854 99 10

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna (Sieroca 10, 61-771 Poznań)__ 61 856 28 50,
61 856 28 50

Pogotowie Energetyczne_____ 991

Pogotowie Gazowe_____ 992

Pogotowie Ciepłownicze_____ 993

Pogotowie Wodno-Kanalizacyjne_____ 994

Miasto, Wydział Oświaty - 61 8784100

WKO Kuratorium Oświaty w Poznaniu - 61 8541726

II. ZGŁOSZENIE ALARMOWE

Po wybraniu numeru alarmowego i zgłoszeniu się dyżurnego, spokojnie i wyraźnie podaj:

- rodzaj zdarzenia,
- miejsce zdarzenia (adres, nazwę obiektu, charakterystyczne miejsca, piętro, numer sali),
- liczbę poszkodowanych oraz ich stan ogólny (oddech, przytomność),
- inne zagrożenia dla życia i zdrowia ludzkiego (o ile występują),
- swoje imię i nazwisko oraz numer telefonu, z którego informujesz o zdarzeniu.

Nie odkładaj słuchawki do chwili potwierdzenia przyjęcia zgłoszenia przyjmujący zgłoszenie może poprosić o dodatkowe informacje.

III. ZASADY POSTĘPOWANIA (WYBRANE ZDARZENIA)

Organ prowadzący przedszkole, odpowiada za zapewnienie warunków działania placówki, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki. Te działania są przekazane dyrektorowi konkretnej placówki – DYREKTOROWI PRZEDSZKOLA. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r., Nr 256, poz.2572 z późn.zm).

A. POŻAR

Zasady postępowania podczas wybuchu pożaru określa Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego dla budynku Przedszkola Nr 36 w Poznaniu

B. POWÓDŹ

Etap I – Wystąpienie zagrożenia powodziowego

Wystąpienie zagrożenia powodziowego związane jest ze wzrostem stanu wody Warty powyżej stanu ostrzegawczego, który wynosi 400 cm. Wezbranie wód może być spowodowane spływem wód roztopowych w okresie wiosennym lub opadowych w okresie

letnio-jesiennym. Inną przyczyną może być powstanie zatoru lodowego, spiętrzającego wodę zimą.

1. W okresie występowania zagrożenia powodziowego słuchaj komunikatów podawanych przez media, szczególnie lokalne. Miej w zapasie baterie, aby w razie odcięcia prądu zapewnić możliwość słuchania radia.

2. Sprawdź poprawność działania wewnętrznych procedur przedszkolnych, które mogą zostać uruchomione w związku z zagrożeniem powodziowym.

Etap II – Po otrzymaniu informacji o wystąpieniu możliwości zalania budynku przedszkola

1. Po wstępnej ocenie sytuacji zarządzaj przeprowadzenie ewakuacji:

UWAGA!

- Wykonuj polecenia służb prowadzących ewakuację.
 - Zapewnij opiekę i nadzór nad podopiecznymi podczas ewakuacji i w miejscu docelowym.
 - W miarę możliwości powiadom rodziców o miejscu przebywania dzieci.
 - Prowadź listę dzieci odbieranych przez rodziców.
2. Wyłącz lub zleć osobie odpowiedzialnej wyłączenie dopływu gazu i prądu.
3. Przenieś wartościowe rzeczy w bezpieczne miejsca (na wyższe kondygnacje lub poza budynek przedszkola w zależności od stopnia zagrożenia).
4. Zabezpiecz budynek przedszkola przed zalaniem poprzez uszczelnienie drzwi i innych nisko położonych otworów (m.in. kanalizacja).
5. W miarę możliwości dokumentuj prowadzone działania i informuj o nich właściwy Wydział Oświaty i Kuratorium Oświaty.

C. CHOROBA ZAKAŻNA

1. Po otrzymaniu, np. od rodziców lub z mediów informacji o podejrzeniu niebezpiecznej choroby zakaźnej u dziecka:

1. Potwierdź wiadomość u:

- a) lekarza rodzinnego tego dziecka – jeśli to możliwe;
- b) dyżurującego inspektora sanitarnego Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu – Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny

TELEFON ALARMOWY: 509 625 016, 509 625 016

2. Ustal z dyżurującym inspektorem sanitarnym sposób postępowania.

3. Zawiadom właściwy Wydział Oświaty i Kuratorium Oświaty.

4. Nadzoruj przestrzeganie zaleceń służb sanitarnych przez pracowników przedszkola i dzieci.

5. Przygotuj informację dla dzieci i rodziców przy współpracy Oddziału Nadzoru Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia Państwowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu.

6. Zorganizuj (w razie potrzeby) spotkanie z rodzicami z lekarzem chorób zakaźnych lub przedstawicielem Oddziału Nadzoru Higieny Dzieci. Zawsze stosuj się do zaleceń służb sanitarnych i innych kompetentnych służb.

D. PODEJRZANY PRZEDMIOT LUB PRZESYŁKA W PRZEDSZKOLU

Zachowaj spokój!

1. Odizoluj miejsce lub zabezpiecz pomieszczenie.

UWAGA! Nikt nie może się zbliżać, otwierać, dotykać i wąchać podejrzanych przedmiotów.

2. Zadbaj o zamknięcie okien, wyłączenie systemów wentylacji i klimatyzacji, by nie powodować ruchu powietrza w pomieszczeniu.

3. Przykryj uszkodzony, podejrzany przedmiot lub przesyłkę, gdy zawiera jakąkolwiek podejrzaną zawartość w formie: płynnej lub stałej (proszek, pył, galareta, piana lub inne).

4. Zadzwoń lub wyznacz osobę, która zadzwoni pod jeden z poniższych numerów alarmowych: 997 – Policja, 112.

5. Ustal, które osoby miały kontakt z podejrzanym przedmiotem, przesyłką.

6. Zadbaj, by osoby te dokładnie umyły ręce.

7. Zgromadź te osoby w jednym pomieszczeniu i przypilnuj, by z nikim się nie kontaktowały i pozostały tam do przybycia służb. Po przybyciu właściwych służb, bezwzględnie stosuj się do ich zaleceń.

E. ZAGROŻENIE TERRORYSTYCZNE

a) Wtargnięcie napastników do obiektu

Zachowaj spokój!

1. Poddaj się woli napastników – wykonuj ściśle ich polecenia.

2. Staraj się zwrócić uwagę napastników na fakt, że mają do czynienia z ludźmi (personifikowanie siebie i innych – zwracaj się do dzieci po imieniu – zwiększa szansę ich przetrwania).

3. Pytaj zawsze o pozwolenie, np. gdy chcesz się zwrócić do dzieci z jakimś poleceniem.

4. Zapamiętaj szczegóły dotyczące porywaczy i otoczenia – informacje te mogą okazać się cenne dla służb ratowniczych.

5. Staraj się uspokoić dzieci – zapanuj w miarę możliwości nad własnymi emocjami.

6. Dopóki nie zostanie wydane polecenie wyjścia:

- nie pozwól dzieciom wychodzić z pomieszczenia oraz wyglądać przez drzwi i okna,

- nakaż dzieciom położyć się na podłodze.

7. W chwili podjęcia działań zmierzających do uwolnienia, wykonuj polecenia grupy antyterrorystycznej.

UWAGA! Bądź przygotowany na surowe traktowanie przez Policję. Dopóki nie zostaniesz zidentyfikowany, jesteś dla nich potencjalnym terrorystą.

8. Po zakończeniu akcji:

- sprawdź obecność dzieci celem upewnienia się, czy wszyscy opuścili budynek – o braku któregośkolwiek dziecka poinformuj Policję,
- nie pozwól żadnemu z dzieci samodzielnie wrócić do domu,
- prowadź ewidencję dzieci odbieranych przez rodziców/osoby upoważnione.

b) Użycie broni palnej na terenie przedszkola

W sytuacji bezpośredniego kontaktu z napastnikiem:

1. Nakaz dzieciom położyć się na podłodze.
2. Staraj się uspokoić dzieci.
3. Dopilnuj, aby dzieci nie odwracały się tyłem do napastników w przypadku polecenia przemieszczania się.
4. Jeżeli terroryści wydają polecenia, dopilnuj, aby dzieci wykonywały je spokojnie – gwałtowny ruch może zwiększyć agresję napastników.
5. O ile to możliwe zadzwoń pod jeden z poniższych numerów alarmowych: 997 – Policja, 112.

UWAGA! Nie rozłączaj się i staraj się, jeśli to możliwe, na bieżąco relacjonować sytuację.

6. Po opanowaniu sytuacji:

- upewnij się o liczbie osób poszkodowanych i sprawdź, czy strzały z broni palnej nie spowodowały innego zagrożenia (np. pożaru),
- zadzwoń lub wyznacz osobę, która zadzwoni pod jeden z numerów alarmowych: 999 – Pogotowie Ratunkowe, 997 – Policja, 998 – Straż Pożarna 112 – Alarmowy,
- udziel pierwszej pomocy najbardziej potrzebującym,
- w przypadku, gdy ostrzał spowodował inne zagrożenie podejmij odpowiednie do sytuacji działania,
- zapewnij osobom uczestniczącym w zdarzeniu pomoc psychologiczną.

c) Zagrożenie bombowe

Przypadek 1 – Informacja o podłożeniu bomby

Zachowaj spokój!

1. Jeżeli jest to informacja telefoniczna:

- słuchaj uważnie,
- zapamiętaj jak najwięcej,
- jeżeli masz taką możliwość, nagrywaj rozmowę – jeśli nie – spróbuj zapisywać informacje,
- zwróć uwagę na szczegóły dotyczące głosu i nawyki mówiącego oraz wszelkie dźwięki w tle,

- nigdy nie odkładaj pierwszy słuchawki,
 - jeżeli twój telefon posiada funkcję identyfikacji numeru dzwoniącego – zapisz ten numer.
2. Jeżeli jest to wiadomość pisemna, zabezpiecz ją tak, aby nikt jej nie dotykał – przekażesz ją Policji.
 3. Po zakończeniu rozmowy niezwłocznie zadzwoń pod jeden z poniższych numerów alarmowych:
 - a) 997 – Policja,
 - b) 112,
 4. Zaalarmuj zarządcę budynku – Miasto Poznań.
 5. Zadzwoń do Wydziału Oświaty i Kuratorium Oświaty.
 6. Powiadom o zagrożeniu personel przedszkola oraz dzieci, w sposób nie wywołujący paniki!
 7. Zarządź przeprowadzenie ewakuacji zgodnie z obowiązującą instrukcją.
 8. Zabezpiecz ważne dokumenty, pieniądze.
 9. Wyłącz lub zleć pracownikowi przedszkola wyłączenie dopływu prądu.
 10. W przypadku odnalezienia podejrzanego przedmiotu nie dotykaj go i nie otwieraj.
 11. W miarę możliwości ogranicz dostęp osobom postronnym.
 12. Dokonaj próby ustalenia właściciela przedmiotu, Po przybyciu właściwych służb, bezwzględnie stosuj się do ich zaleceń.

Przypadek 2 – Wykrycie/znalezienie bomby (podejrzanego przedmiotu)

Zachowaj spokój!

1. Nie dotykaj podejrzanego przedmiotu.

UWAGA! Jeśli widzisz „bombę” to oznacza, że jesteś w polu jej rażenia.

2. Zadzwoń pod jeden z poniższych numerów alarmowych: 997 – Policja, 112.
3. Zabezpiecz, w miarę możliwości, rejon zagrożenia w sposób uniemożliwiający dostęp osobom postronnym – głównie uczniom, nie narażaj siebie i innych na niebezpieczeństwo.
4. Powiadom o zagrożeniu personel przedszkola oraz dzieci, w sposób nie wywołujący paniki!
5. Zarządź przeprowadzenie ewakuacji zgodnie z obowiązującą instrukcją.
6. Zabezpiecz ważne dokumenty, pieniądze.
7. Wyłącz lub zleć pracownikowi przedszkola wyłączenie dopływu prądu.
8. Otwórz okna i drzwi.
9. Usuń z otoczenia wszystkie materiały łatwopalne.
10. Nie używaj w pobliżu podejrzanego ładunku urządzeń radiowych (radiotelefonów, telefonów komórkowych). Po przybyciu właściwych służb, bezwzględnie stosuj się do ich zaleceń.

Przypadek 3 – Po wybuchu bomby:

Zachowaj spokój!

1. Oceń sytuację pod kątem ilości osób poszkodowanych i upewnij się, jakiego rodzaju zagrożenia spowodował wybuch.
2. Zadzwoń pod jeden z poniższych numerów alarmowych: policja – 997, straż pożarna – 998, 112.
3. Udziel pierwszej pomocy najbardziej potrzebującym.
4. Sprawdź bezpieczeństwo dróg i rejonów ewakuacyjnych, a następnie zarządzaj przeprowadzenie ewakuacji zgodnie z obowiązującą instrukcją.
5. W przypadku, gdy wybuch spowodował inne zagrożenie, podejmij działania odpowiednie do sytuacji. Po przybyciu właściwych służb, bezwzględnie stosuj się do ich zaleceń.

F. ZABÓJSTWO/SAMOBÓJSTWO

1. Powiadom policję, pogotowie ratunkowe i przełożonych.
2. Powiadom poradnię psychologiczno-pedagogiczną i poproś o zorganizowanie pomocy psychologicznej dzieciom i nauczycielom.
3. Zabezpiecz miejsce zdarzenia do czasu przybycia policji.
4. Nie udzielaj informacji mediom, dopóki o śmierci nie powiadomisz najbliższej rodziny.
5. Jak najszybciej powiadom najbliższą rodzinę o śmierci dziecka, zrób to twarzą w twarz, unikaj telefonu lub poczty.
6. Udziel pomocy i wsparcia rodzinie zmarłego, w razie potrzeby powiadom pogotowie ratunkowe.
7. Zorganizuj pracę przedszkola w ten sposób, aby możliwy był proces interwencji kryzysowej – udzielenie wsparcia psychologicznego dzieciom, pomoc w odreagowaniu traumatycznych przeżyć.
8. Przemysł i przygotuj strategię kontaktowania się z mediami.

6. Organizacja Ewakuacji

Zasady postępowania podczas ewakuacji określa Instrukcja Bezpieczeństwa Pożarowego dla budynku Przedszkola Nr 36 w Poznaniu

7. Wyznaczenie i przeszkolenie osoby odpowiedzialnej za udzielanie pierwszej pomocy przedmedycznej w Przedszkolu

Dyrektor Przedszkola działając na podstawie art.209¹§1 pkt 2 lit. a Kodeksu Pracy powołał zatrudnionych w Przedszkolu pracowników do udzielenia pierwszej pomocy przedlekarskiej w nagłych wypadkach, zagrażających zdrowiu i życiu dzieci i pracowników na terenie przedszkola.

.....
(podpis dyrektora przedszkola)